

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **M. V.**, narozen dne XXX,
bytem XXX
zastoupený advokátem Mgr. Zdeňkem Bajarem
sídlem Tržiště 366/13, 118 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Čápem,
sídlem Zámek Dobříš čp. 1, 263 01 Dobříš

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v konstatování, napomenutí a šíření závěru, že žalobce porušil zákon,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se u Městského soudu v Praze žalobce domáhá, aby soud určil, že zásah České advokátní komory spočívající v konstatování a šíření závěru, že žalobce porušil zákon, dopisy podepsanými předsedou kontrolní rady České advokátní komory dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020-007 a dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020-006, jakož i dalšími úkony,

kterými žalovaná sdělila a šíří hanlivé a difamační závěry o údajném porušení zákona ze strany žalobce a napomenutí žalobce s hrozbou, že v případě opakovaného porušení povinnosti bude následovat jeho kárné stíhání, je nezákonný. Žalobce rovněž navrhl, aby soud uložil žalované povinnost zdržet se těchto zásahů a zaslal žalobci a ostatním adresátům těchto úkonů vyrozumění, že žalovaná svými tvrzeními nezákonně zasáhla do práv žalobce, za což se mu omlouvá, a k tvrzením žalované v jejích přípisech nelze pro nezákonnost přihlížet.

2. Zásah žalované spočívá dle žalobce v postupu žalované, který je nezákonný se značným difamačním účinkem.
3. Ke skutkovým okolnostem dané věci žalobce uvedl, že na podnět stěžovatelky Česká advokátní komora (dále jen „žalovaná“ nebo „ČAK“) v dopise ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007, žalobci vytkla, že porušil povinnosti stanovené Usnesením představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (dále jen „etický kodex“), konkrétně čl. 4 odst. 3 etického kodexu. Žalovaná přitom upozornila žalobce na potřebu dbát při projevech v rámci výkonu advokacie zachování důstojnosti a vážnosti advokátního stavu tím, že činěné projevy jsou důsledně věcné a střízlivé a obecně zdvořilé a slušné. Žalovaná dále upozornila žalobce, že v případě opětovného zaviněného porušení povinností advokáta může být jednání posouzeno jako naplňující skutkovou podstatu kárného provinění podle § 32 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“). Tento postup považuje žalobce rovněž za zásah do práv jeho klienta, neboť je mu tímto vyhrožováno kárným stíháním. Žalobce dále uvádí, že opakovaně žádal o nahlédnutí do spisu, avšak neúspěšně.
4. Podle žalobce v daném případě absentuje pravomoc k vydání administrativní výtky. Žádný zákon žalované neumožňuje, aby rozhodovala o tom, zda advokát porušil zákon mimo rámec kárného řízení.
5. Žalovaná porušila i základní zásady výkonu veřejné moci. Z dopisu ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007 (které žalobce považuje i za rozhodnutí) například není zřejmé, kdo posoudil uvedený výrok „*Upřímně a hluboce jsem přesvědčen, že žádný právní problém není a místo hygieny dentální je aktuálnější řešit hygienu mentální.*“ (dále též jen „výrok“) jako posměšný, nadto bez znalosti kontextu. Žalobce sám tento výrok považuje za naprosto věcné a nikoliv posměšné vyjádření jeho vlastního názoru. Žalobce dále uvádí, že mu nebylo umožněno se k tomuto výroku vyjádřit a žalovaná mu ani neumožnila nahlédnout do spisu. Žalovaná rovněž porušila zásadu proporcionality, když se nezabývá řadou veřejných výroků jiných advokátů. Dalšími zásadami, které byly v dané věci porušeny, je zásada součinnosti s účastníky, ochrany dobré víry, dobré samosprávy, projednací a povinnost kolegiality, neboť žalovaná odmítá objasnit žalobci motivaci a důvody svého postupu.
6. Žalobce na výzvu soudu ohledně upřesnění žaloby sdělil, že trvá jak na žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, tak i na žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, tedy uplatňuje současně dva žalobní typy. Soud proto z důvodu vhodnosti rozhodl ve smyslu ust. § 39 odst. 2 s. ř. s. usnesením ze dne 7. 5. 2021, č. j. 3 Ad 3/2021-24 o vyloučení žaloby na ochranu před nezákonným zásahem k samostatnému projednání; usnesení nabylo právní moci dne 10. 5. 2021.

7. Žalobce doplnil svá tvrzení ohledně nezákonného zásahu tak, že žalovaná skutečně zaslala nezákonný přípis třetím osobám a nesprávně v něm uvedla, že se žalobce k vytýkanému výroku vyjádřil. Žalobci nadto stále nebyl zpřístupněn správní spis. Žalobce zopakoval, že žalovaná porušila všechny zásady výkonu veřejné správy, když rozhodla bez zákonného zmocnění, neumožnila žalobci se vyjádřit k výroku, který žalovaná označila za nevhodný a bez zákonného důvodu žalobce očerňuje před třetími osobami. Žalobce považuje zásah žalované za obsahově shodný s udělením kárného postihu napomenutí a veřejné napomenutí a připodobňuje jej k výtce udělené podle ust. § 30 odst. 3 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (dále jen „zákon o státním zastupitelství“).
8. Žalovaná v písemném vyjádření zdůraznila, že v dané věci se nejedná o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a současně odmítla tvrzení žalobce, který sdělení připodobňuje k výtce dle zákona o státním zastupitelství, neboť se jedná o konkrétní disciplinární delikt, který zákon o advokacii nezná. Jedná se pouze o neformální sdělení, v němž předseda kontrolní rady žalované informuje žalobce v jeho zájmu, že opakované obdobné jednání by mohlo konstituovat kárné provinění ve smyslu ust. § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Zaslání předmětného dopisu žalobci není podmínkou pro případné podání kárné žaloby, která by mohla být podána i bez tohoto sdělení. Žalovaná dále uvádí, že neporušila své kompetence v rámci výkonu veřejné správy. Kontrolní rada provedla v souladu s ust. § 33 odst. 2 zákona o advokacii přípravné úkony k prověření, zda se žalobce svým jednáním nedopustil kárného provinění. Rada pak dospěla k závěru, že jednání nedosahuje intenzity kárného provinění.
9. Žalobce v replice zopakoval své argumenty v předchozím stanovisku a navrhl, aby soud žalobě vyhověl.
10. V přípisě ze dne 28. 2. 2022 žalobce doplnil, že mu není známo, komu žalovaná zpřístupnila své nezákonné závěry a není to schopen ani zjistit, a proto ke zjištění rozsahu zásahu navrhuje, aby soud provedl výslech svědků JUDr. M. S., vedoucí kontrolního oddělení ČAK a JUDr. J. M., předsedy kontrolní rady ČAK.
11. V doplnění vyjádření k žalobě uvedla žalovaná, že žalobce vychází v žalobě z nesprávného předpokladu, že kontrolní oddělení ČAK vede v rámci prověřování dle § 33 odst. 2 zákona o advokacii klasický správní spis. Kontrolní oddělení je úřednickým aparátem ČAK, který připravuje podklady pro činnost kontrolní rady, mimo jiné předkládá kontrolní radě stížnosti k vyřízení. Pro postoupení věci kontrolní radě není třeba formální přípis a ani se tak neděje. Před předložením kontrolní radě jde o neformální prověřování a na závěr kontrolní rady navazuje buď podání kárné žaloby, jímž je zahájeno řízení nebo předseda kontrolní rady sděluje neformálně stěžovateli a dotčenému advokátovi z jakých důvodů kárnou žalobu nepodá. Žalovaná nesouhlasí s žalobcem, že v přípisě Mgr. L. S. ho označila za osobu porušující zákon. Provedení výslechu navrhovaných svědků považuje žalovaná za nadbytečné.
12. Žalobce reagoval na doplnění vyjádření žalované přípisem ze dne 15. 3. 2022, v němž rozvinul tvrzený zásah o šíření nezákonných závěrů o porušování zákona žalobcem a to dopisem dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020-006, který žalovaná adresovala stěžovateli. Žalobce dodal, že kontrolní rada, resp. její funkcionáři si dlouhodobě uzurpují moc rozhodovat, zda se jejich kolegové dopustili porušení zákonem stanovených povinností bez naplnění všech znaků kárného provinění, k čemuž navrhl, aby soud provedl důkaz 1) výpisem z internetových stránek žalované – statistika kontrolního oddělení žalované za

období 2009 – 2019, 2) výpisem z internetových stránek žalované – statistika rozhodování kontrolní rady žalované za období 2009 – 2019, 3) zprávou předsedy kárné komise žalované o její činnosti, Bulletin advokacie, Praha, ČAK č. 7, rok 2021, str. 11 – 13, 4) zprávou předsedy kárné komise žalované o její činnosti, Bulletin advokacie, Praha, ČAK č. 7, rok 2021, str. 14 – 16.

13. Soud nařídil ústní jednání, které se konalo dne 18. března 2022, u něhož účastníci setrvali na svých stanoviscích. Soud zamítl návrh žalobce na provedení výslechu svědků JUDr. M. S., vedoucí kontrolního oddělení ČAK a JUDr. J. M., předsedy kontrolní rady ČAK a rovněž návrh na provedení listinných důkazů žalobcem označených v přípisu ze dne 15. 3. 2022 (viz bod 12 tohoto rozsudku), a to pro nadbytečnost, když dospěl k závěru, že pro posouzení tvrzeného zásahu jsou zcela postačující listiny předložené oběma stranami sporu, z nichž soud vyšel a popsal v bodu 21 a násl. tohoto rozsudku.
14. Podle ust. § 17 zákona o advokacii *Advokát postupuje zejména při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesní etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesní etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis.*
15. Podle ust. § 32 odst. 2 zákona o advokacii *Kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem s výjimkou zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo stavovským předpisem.*
16. Podle ust. čl. 4 odst. 3 etického kodexu *Projevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie jsou věcné, střízlivé, a nikoliv vědomě nepravdivé.*
17. Podle § 82 s. ř. s. se může „každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl přímo zaměřen proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou domáhat u soudu ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný“.
18. Podle ust. § 87 odst. 3 s. ř. s. *soud zamítne žalobu, není-li důvodná.*
19. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může tedy soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS).
20. Skutkové okolnosti posuzované věci popsané v žalobě a soudem ověřené z předložených listin lze shrnout takto:
21. Žalované byla dne 2. 9. 2020 doručena stížnost na neetické chování advokáta Mgr. M. V. ze dne 28. 8. 2020, kdy stěžovatelka závěrem navrhuje zahájit kárné řízení se jmenovaným advokátem a žádá i informování o dalších krocích v její stížnosti.

22. Přípisem ze dne 10. 9. 2020 byl Mgr. M. V. požádán o vyjádření k jednotlivým bodům stížnosti, která byla připojena v příloze. Dále byl požádán o předložení dokladů a písemností (dokumentů), které jsou případně důležité pro její prošetření.
23. V přípisu „Reakce na výzvu ze dne 10. 9. 2020“ ze dne 10. 9. 2020 Mgr. M. V. uvádí, že předmětná stížnost zjevně souvisí s výzvou o omluvu, kterou mu adresoval Mgr. P., a s tím související korespondencí, kterou adresoval ČAK, proto odkazuje na vyjádření, které podal ve věci vedené pod sp. zn. S-865/2019-008. Závěrem uvádí, že se žádného neetického jednání nikdy nedopustil.
24. Ve spise žalované je obsažena mailová korespondence žalobce se stěžovatelkou, klientkou Mgr. L. S., obsahující výrok adresovaný stěžovateli výrok *„Upřímně a hluboce jsem přesvědčen, že žádný právní problém není a místo hygieny dentální je aktuálnější řešit hygienu mentální.“*
25. Z obsahu dopisu žalované ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/006, který je adresován stěžovateli, soud seznal, že předseda kontrolní rady žalované v něm sdělil k podané stížnosti, že kontrolní rada dospěla k závěru, že nelze dovodit, že by se advokát svým jednáním dopustil porušení povinností stanovených pro výkon advokacie zákonem o advokacii, jiným zákonem nebo stavovským předpisem, které by bylo možno hodnotit jako naplňující zákonnou podstatu kárného provinění podle ust. § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Kontrolní rada však posoudila postup advokáta, konkrétně formulace použité v rámci korespondence se stěžovatelkou, jako nevhodný, pokud jde o použitou formu, neboť advokátem použité formulace může oprávněně vnímat jako neuctivé, nezdvorné a ponižující. Z tohoto důvodu byl advokát písemně upozorněn na nevhodnost jeho výroků, které použil v komunikaci se stěžovatelkou a na potřebu důsledného dodržování věcnosti a střizlivosti při formulování výroků advokáta.
26. Z obsahu dopisu žalované ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007, který je adresován žalobci, soud seznal, že předseda kontrolní rady žalované v něm nejprve konstatoval, že již dříve byl Mgr. M. V. (nyní žalobce) informován o stížnosti Mgr. L. S. na jeho údajné neetické jednání. Předmětem stížnosti je výtku stěžovatelky k postupu advokáta v rámci zastoupení svého klienta, bývalého manžela stěžovatelky, spočívající v komunikaci s její advokátkou Mgr. H. K. i poté, co mu sdělila a následně to potvrdila i Mgr. K., že ačkoliv stěžovatelka zmocnila Mgr. K. obecně formulovanou plnou mocí, zastupuje ji Mgr. K. pouze v jedné věci, dále měl advokát stěžovatelku v rámci emailové komunikace ponižovat. V písemném vyjádření k popsáním výtkám Mgr. M. V. sdělil, že bylo jeho povinností ověřit si u advokátky stěžovatelky sdělení její klientky s tím, že na vytýkané formulaci užitou v rámci emailové komunikace se stěžovatelkou neshledává nic ponižujícího. Předseda kontrolní rady žalované dále sdělil žalobci, že v souladu s ustálenou praxí stížnost prošetřilo kontrolní oddělení ČAK a následně byla postoupena k posouzení kontrolní radě, která věc projednala se závěrem, že nepovažuje komunikaci vůči advokátce stěžovatelky, kdy byla předložena obecná plná moc, za dotýkající se práv stěžovatelky a porušující povinnosti advokáta. Současně však dospěla k závěru, že *„Vaše vyjádření advokáta uvedené v emailové zprávě ze dne 5. srpna 2020 adresované stěžovateli považuje za neuctivé a nedůstojné advokáta, když projevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie mají být věcné, střizlivé a nikoliv vědomě nepravdivé (viz čl. odst. 3 Etického kodexu advokáta). Toto Vaše pochybení nedosahuje intenzity kárného provinění, neboť se nejedná o závažné nebo opětovné porušení povinností stanovených advokátovi při výkonu advokacie zákonem o advokacii nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem, které by bylo možné posoudit*

jako jednání naplňující zákonné znaky kárného provinění podle ustanovení § 32 odst. 2 zákona o advokacii.“ Kontrolní rada dále uvedla, že „vzhledem k neuctivé a nedůstojné komunikaci, která byla z Vaší strany vedena vůči stěžovateli, konkrétně posměšnému výroku „Upřímně a hluboce jsem přesvědčen, že žádný právní problém není a místo hygieny dentální je aktuálnější řešit hygienu mentální.“, je potřebné upozornit Vás na nepřijatelnost tohoto Vašeho jednání.“ Závěrem byl žalobce upozorněn na potřebu dbát při projevech v rámci výkonu advokacie zachování důstojnosti a vážnosti advokátního stavu tím, že činěné projevy jsou důsledně věcné a střídavě a obecně zdvořilé a slušné.“ Rovněž byl žalobce upozorněn, že „v případě opětovného zaviněného porušení povinností uložených advokátovi při výkonu advokacie může být Vaše jednání posouzeno jako naplňující skutkovou podstatu kárného provinění podle § 32 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“).“

27. V dopise ze dne 17. 2. 2021 žalovaná k žádosti žalobce na zrušení nezákonného rozhodnutí ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007 (viz bod 22 tohoto rozsudku, pozn. soudu) sdělila, že v předmětné věci nebylo zahájeno a tedy ani vedeno řízení a sdělení ze dne 17. 2. 2021 není rozhodnutím.
28. V dopise ze dne 1. 3. 2021 žalovaná k přípisu označenému „Reakce a žádost“ žalobci sděluje, že odkazuje na dopis předsedy kontrolní rady ze dne 28. 1. 2021, jímž byl informován o vyřízení stížnosti a dále na dopis ze dne 17. 2. 2021. Závěrem k dopisu předsedy kontrolní rady ze dne 28. 1. 2021 sděluje, že se nejedná o rozhodnutí formou ani obsahem a jde o úkon, který je vyloučen ze soudního přezkumu.
29. V dopise ze dne 18. 3. 2021 žalovaná k přípisu označenému jako žádost o zrušení nezákonného rozhodnutí č. j. S-708/2020/007 sděluje, že kontrolní rada trvá na svém stanovisku a odkazuje na dopis žalované ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007, jímž byl Mgr. M. V. informován o vyřízení stížnosti. Tento přípis je sdělením advokátovi o výsledku prověření stížnosti a jejím odložení jako nedůvodné se současným upozorněním advokáta na nevhodnost jeho chování. Nejedná se o rozhodnutí, ale o úkon adresovaný advokátovi, který nezasahuje do jeho právní sféry. Ve věci nebylo zahájeno ani vedeno žádné řízení, byly pouze provedeny přípravné úkony k prověření, zda došlo ke kárnému provinění. Obsah listin ve věci prověření stížnosti je Mgr. V. znám.
30. V dopise ze dne 29. 4. 2021 žalovaná k žádosti o nahlížení do stížnostního spisu sděluje v návaznosti na sdělení žalované ze dne 18. 3. 2021, že o výsledku přípravných úkonů k prověření stížnosti byl Mgr. M. V. informován standardně dopisem předsedy kontrolní rady ČAK ze dne 28. 1. 2021. Ve věci nebylo zahájeno ani vedeno jakékoliv řízení a samotné přípravné úkony při přezkoumávání stížnosti jsou neveřejné. Obsah listin, na základě nichž byla stížnost prověřena, je Mgr. V. znám. Požadované listiny jsou standardní korespondenci se stěžovatelkou, a to potvrzením přijetí stížnosti a následnou informací o postoupení stížnosti kontrolní radě k posouzení. V příloze byla zaslána kopie dopisu ze dne 28. 1. 2021, kterým byla stěžovatelka informována o vyřízení její stížnosti.
31. Městský soud v Praze v návaznosti na bod 6 tohoto rozsudku předepisuje, že k žalobcem nastíněné otázce, zda dopis žalované ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007 je rozhodnutím či nikoliv, dospěl k závěru, že posuzovaný dopis žalované není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., neboť postrádá jak formální, tak materiální znaky rozhodnutí. Z formálních znaků v posuzovaném daném sdělení absentuje označení správního aktu ve formě „rozhodnutí“ či např. „usnesení“. Z hlediska materiálních znaků pak sdělení postrádá výrok, jakož i poučení o možnosti podat opravný prostředek (informace, že

opakované porušení může vést k zahájení kárného řízení nelze považovat za poučení). Posuzované sdělení nezakládá, nemění, neruší nebo nedeklaruje práva či povinnosti žalobce, tedy se nemůže jednat o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 an. s. ř. s. (viz blíže usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2022, sp. zn. 3 Ad 3/2022).

32. O tvrzeném zásahu rozhodl soud takto:

33. Žalobce tvrdí, že zásah žalované spočívá v jejím postupu zahrnující konstatování a šíření závěru, že žalobce porušil zákon a to dopisy podepsanými předsedou kontrolní rady České advokátní komory č. j. S-708/2020-007 ze dne 28. 1. 2021 (který je adresován žalobci) a č. j. S-708/2020-006 ze dne 28. 1. 2021 (který je adresován stěžovateli), včetně dalších úkonů, kterými žalovaná sdělila a šíří hanlivé a difamační závěry o údajném porušení zákona ze strany žalobce. Zásah má spočívat i v napomenutí žalobce s hrozbou, že v případě opakovaného porušení povinnosti bude následovat jeho kárné stíhání. Žalobce požaduje, aby soud uložil žalované zdržet se těchto zásahů a aby, žalovaná zaslala žalobci a ostatním adresátům těchto úkonů vyrozumění, že svými tvrzeními nezákonně zasáhla do práv žalobce, za což se mu omlouvá.
34. Těžiště dané věci spočívá v posouzení stížnosti tak, jak je žalovaná uvedla v dopise ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007, v němž sdělila žalobci výsledek prověření stížnosti na jeho neetické chování (doručené ČAK dne 2. 9. 2020). Tato skutečnost se odráží v celé následující korespondenci mezi žalobcem a žalovanou, kdy žalobce opakovaně vyzývá žalovanou, aby posouzení předmětné stížnosti obsažené v dopise ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007 zrušila, neboť je považuje za rozhodnutí žalované.
35. Lze shrnout, že kontrolní rada v dopise ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007 učinila závěr, že jednání žalobce nenaplnuje zákonné znaky kárného provinění podle ustanovení § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Jinými slovy v důsledku uvedeného nezačala žádné kárné řízení, v jehož průběhu bylo jednání žalobce kárně posuzováno. Současně však kontrolní rada dospěla k závěru, že výrok advokáta uvedený v mailové korespondenci *„Upřímně a hluboce jsem přesvědčen, že žádný právní problém není a místo hygieny dentální je aktuálnější řešit hygienu mentální.“* představuje neuctivou a nedůstojnou komunikaci vůči stěžovateli, a proto shledala za potřebné upozornit žalobce na nepřijatelnost takového jednání, včetně upozornění, že *„v případě opětovného zaviněného porušení povinností uložených advokátovi při výkonu advokacie může být Vaše jednání posouzeno jako naplňující skutkovou podstatu kárného provinění podle § 32 zákona o advokacii.“* Je zřejmé, že tvrzený zásah žalobce se odvíjí právě od posouzení jeho citovaného výroku, který adresoval stěžovateli.
36. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda dopisem ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020/007 obsahujícím sdělení o výsledku prověření stížnosti na neetické chování žalobce, bylo zasazeno do jeho práv. Jedná se o druhou a třetí podmínku nezbytnou k přiznání ochrany před nezákonným zásahem, které spolu v daném případě úzce souvisí.
37. Žalobce se nemýlí, když tvrdí, že advokáta je možné kárně postihnout pouze v rámci kárného řízení podle ust. § 32 a násl. zákona o advokacii. Jednotlivá kárná opatření, která je možné advokátovi za kárné provinění uložit, jsou taxativně vymezena v ust. § 32 odst. 3 zákona o advokacii. Kárné opatření pak bez pochyb zasahuje do práv a povinností konkrétního advokáta. V dané věci není sporu o tom, že žalovaná podle ust. § 32 nepostupovala, tedy nepodala kárnou žalobu a tato nebyla projednávána. Žalovaná v rámci svého postupu pouze prověřovala, zda je na místě kárnou žalobu podat či nikoliv, jak navrhla stěžovatelka. Dospěla k závěru, že jednání žalobce nedosahuje intenzity kárného

provinění. V rámci projednávání stížnosti však žalovaná shledala, že žalobce svým výrokem porušil ust. čl. 4 odst. 3 etického kodexu – stavovského předpisu, jehož existenci zákon o advokacii nejen předpokládá, ale rovněž ukládá advokátům povinnost pravidla z tohoto stavovského předpisu plynoucí dodržovat. Z uvedeného mimo jiné vyplývá, že postup žalované nebyl nezákonný, neboť zákon ukládá advokátům dodržovat povinnosti plynoucí z etického kodexu (viz ust. § 17 zákona o advokacii). Žalovaná tak byla oprávněna na porušení tohoto ustanovení etického kodexu žalobce upozornit, neboť takové opakované porušení stavovských předpisů již může být kárným proviněním advokáta.

38. Ačkoliv se žalobce domnívá a tvrdí, že je postupem žalované trestán, není tomu tak. Jedná se pouze o subjektivní názor žalobce. Skutečností je, že z napadeného sdělení nic takového neplyne. Přestože žalobce namítá, že je mu postup žalovanou vytýkán, nečinila tak žalovaná formou „výtky“ jako disciplinárního postihu, nýbrž formou upozornění na nevhodnost postupu. Jinými slovy žalovaná jednání žalobci vytkla, avšak nejednalo se o „trest“. Soud rovněž nepřisvědčil žalobci, že mu žalovaná vyhrožuje kárným stíháním. Naopak ze sdělení plyne, že jde o kolegiální upozornění, že opakované jednání tohoto typu může být považováno za kárné provinění. S tím souvisí taktéž záměr žalobce, aby sdělení bylo posouzeno jako rozhodnutí správního orgánu, neboť rozhodnutím by byla založena překážka *ne bis in idem*, a toto jednání by již v budoucnu (v případě zahájení kárného řízení) nemohlo být žalobci kladeno za vinu. Soud však konstatuje, že předmětné sdělení (a rozhodnutí soudu o žalobě proti němu) nezakládá překážku věci rozhodnuté a žalobce může být v budoucnu za toto jednání kárně stíhán. Poruší-li žalobce opakovaně povinnosti stanovené advokátovi, může proti němu být zahájeno kárné stíhání. Nyní projednáváný nevhodný postup žalobce by pak mohl být jedním z dílčích jednání, které by mu bylo v rámci kárného řízení vytýkáno. Jinými slovy, žalobce by mohl být v případě opakovaného porušení povinností kárně stíhán za nyní posuzované jednání i přesto, že mu bylo zasláno předmětné sdělení (a stejně tak v případě, kdyby mu zasláno nebylo). Z tohoto důvodu dopisem se sdělením o výsledku prověření stížnosti na neetické chování žalobce nemohlo být zasaženo do práv žalobce, neboť jím není nijak trestán a na případné zahájení a vedení kárného řízení nemá tento úkon žalované žádný vliv. Lze tak pouze doplnit, že až v rámci probíhajícího kárného řízení by bylo na místě se proti závěrům žalované, které byly žalobci v této věci sděleny, bránit, případně následně podat žalobu proti rozhodnutí, jímž by bylo žalobci uloženo kárné opatření.
39. Žalobce dále vytýká žalované, že nezákonně zasáhla do jeho práv, když závěry o jeho nevhodném jednání bezdůvodně oznámila třetím osobám. Stejně jako sdělením ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020-007, jímž byl žalobce upozorněn v rámci sdělení o výsledku prověření stížnosti na nevhodné jednání, tak sdělením ze dne 28. 1. 2021, č. j. S-708/2020-006, kterým byla stěžovatelka informována o vyřízení žádosti, nemohlo být zasaženo do práv žalobce. Z obou sdělení jednoznačně vyplývá, že se žalobce nedopustil kárného provinění. Jejich obsahem bylo rovněž konstatování, že byl jeho postup nevhodný a na tuto nevhodnost byl žalobce upozorněn. Nejedná se však o žádné potrestání žalobce a z hlediska intenzity nemohl postup žalované, jímž oznámila nevhodnost postupu žalobce stěžovatelce zkrátit žalobce na jeho právech ve smyslu ust. § 82 a násl. s. ř. s. Stěžovatelka byla sdělením žalované informována o způsobu vyřízení její stížnosti. Nejednalo se tak o bezdůvodné šíření difamačních závěrů o jednání žalobce, neboť žalovaná plnila povinnost informovat stěžovatelku o způsobu vyřízení její stížnosti. Rovněž se nejedná o difamační sdělení, neboť předmětný výrok žalobce byl z hlediska etického kodexu skutečně

nevhodný (viz dále). Tvzení žalobce, že žalovaná jistě tyto závěry sdělovala i dalším osobám je zcela spekulativní.

40. Upozorňuje-li žalobce na absenci pravomoci k vydání rozhodnutí (přesněji vyjádřeno k postupu žalované, jímž žalobce informovala o porušení etického kodexu) soud uvádí, že ani tomuto tvrzení žalobce nemohl přisvědčit. Jak již soud výše uvedl, nejedná se v dané věci o rozhodnutí a nelze tak hovořit o pravomoci (či jejím nedostatku) k jeho vydání, nýbrž o tom, zda postup žalované byl v rozporu se zákonem či nikoliv (ve smyslu ust. § 82 s. ř. s.).
41. Soud se neztotožnil rovněž se žalobcem, že v posuzovaném případě se de facto jedná o úkon obdobný výtce dle ust. § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství. Výtka ukládaná podle tohoto ustanovení je výslovně uvedena jako disciplinární postih. Jedná se tak o určitou formu kárného opatření, pro něž není třeba zahajovat kárné řízení. Taková výtka je však rozhodnutím správního orgánu ve smyslu ust. § 65 a násl. s. ř. s. V dané věci se ze strany žalované jedná však o pouhé upozornění, jež žalobce informuje o nevhodnosti jeho postupu, nikoliv o „trest“, jak uvádí žalobce.
42. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k dílčímu závěru, že žalobce v daném případě nebyl zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu.
43. Přestože z důvodu nesplnění dvou výše uvedených podmínek dle ust. § 82 s. ř. s. nemůže být žalobce se svou žalobou úspěšný, soud se pro úplnost ve stručnosti vyjádří i k povaze žalobci vytýkaného výroku a k procesním námitkám. Soud se ztotožňuje s názorem žalované, že ve sdělení uvedený výrok nebyl učiněn v souladu s ust. čl. 4 odst. 3 etického kodexu. Bez ohledu na vztah žalobce se stěžovatelkou se jedná o výrok, který zcela jistě není věcný, jak tvrdí žalobce, který sám uvedl, že se jednalo o vyjádření vlastního názoru. Tento názor však mohl být prezentován pouhým sdělením, že „*zde žádný právní spor není*“. Poznámka ohledně vhodnosti řešení mentální hygieny stěžovatelky, ačkoliv se mohlo jednat o upřímnou, přátelskou radu, byla ze strany žalobce zcela nadbytečná a ničím nepřispěla k řešení (byť domnělého) právního sporu, nehledě na to, že řešení otázky duševní hygieny závisí na rozhodnutí každého jednotlivce. Naopak je zcela nevhodné, aby do této sféry jakkoliv vstupoval advokát, ať už by se jednalo o vlastního klienta či klienta protistrany. Přestože lze přisvědčit žalobci, že péče o mentální hygienu není něco, co by mělo být vnímáno negativně, v kontextu komunikace žalobce se stěžovatelkou má tato poznámka značně pejorativní konotaci. Takovým výrokům je nezbytné se v rámci výkonu advokacie vyvarovat.
44. K námitce, že žalovaná nestíhá jiné advokáty za jejich projevy, žalobce nedoložil žádné příklady a není povinností soudu, aby potenciální nevhodné výroky jiných advokátů sám vyhledával a hodnotil. Naopak by se tímto postupem dopustil porušení principu rovnosti stran, neboť by se de facto stavěl do role žalobce. Soud se neztotožnil ani s žalobcem, že žalovaná odmítala objasnit důvody svého postupu. Ze sdělení zcela jednoznačně vyplývá, proč považovala jednání žalobce za nevhodné, a z jakého důvodu žalobce o tom informovala (jednalo se o vyřizování stížnosti a upozornění, že takové opakované jednání může konstituovat kárné provinění). Vadou postupu žalované není ani skutečnost, že žalobce upozornila na nevhodnost jiného výroku, než který uvedla stěžovatelka ve svém podání. Žalovaná vycházela z mailové komunikace žalobce se stěžovatelkou, aby mohla posoudit nutnost zahájení kárného řízení, a posoudit rovněž, zda některé výroky nebyly

neuctivé, v rozporu s etickým kodexem, což u předmětného výroku shledala. Existenci a autorství tohoto výroku žalobce, který jej adresoval stěžovateli, nikdy nezpochybňoval a ani v soudním řízení nezpochybňuje.

45. Konečně žalobce namítal porušení zásady součinnosti s účastníky, když mu opakovaně nebyl umožněn přístup ke spisovému materiálu. Důvodem, který žalovaná žalobci sdělila, bylo, že žalobci je obsah celého spisového materiálu znám. Z tohoto důvodu jej žalovaná zprvu nezaslala ani soudu s odůvodněním, že celý spis má soud již k dispozici v podobě příloh k žalobě. Soud si spis však přesto vyžádal a shledal, že žalobci skutečně byly známy všechny rozhodné skutečnosti, které žalovanou vedly k informování žalobce o nevhodnosti jeho postupu (přílohy žaloby zejména obsahují celý přepis komunikace žalobce se stěžovatelkou, včetně vytýkaného výroku). Ačkoliv soud považuje odmítavý postup žalované ke zpřístupnění spisového materiálu za nevhodný, nebyl tímto postupem žalobce zkrácen na svých právech, a to zejména (nikoliv však výlučně) z důvodu, že předmětná sdělení nemohla žalobce nijak zkrátit na jeho právech. V jiných případech by však odmítavý přístup žalované mohl být za nezákonný zásah považován. Přestože žalovaný při ústním jednání soudu sdělil, že ve věci prověřování, zda došlo ke spáchání kárného provinění, není veden správní spis, neboť na toto „řízení“ se nevztahuje ust. § 17 správního řádu, nelze odhlédnout od skutečnosti, že žalovaný spis v dané věci vedl, přičemž jeho obsahem byla zejména podaná stížnost, emailová komunikace, z níž žalovaný dovodil, že předmětná poznámka o *mentální hygieně* byla nevhodná a nikoliv věcná, vyjádření žalobce a sdělení, jakým byla stížnost vyřízena. Soud neshledal žádné pochybení při vedení spisu v dané věci (vyjma již zmíněného odmítavého postoje k umožnění žalobci do spisu nahlédnout), neboť vzhledem k charakteru projednávané věci spis obsahoval vše nezbytné pro učinění závěru, že se žalobce vyjádřil nevhodně, avšak nikoliv takovým způsobem, že by bylo na místě zahájit kárné řízení. Při neprobíhajícím kárném řízení neshledal soud ani porušení zásad správního řízení, na něž žalobce v žalobě upozorňoval.
46. Jak již soud uvedl výše, není-li splněna byť jedna z kumulativně stanovených podmínek v ust. § 82 s. ř. s. soud žalobu zamítne. Žalobce nesplnil dvě z pěti podmínek a z tohoto důvodu soud na základě shora uvedeného žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
47. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla plný úspěch žalovaná, která žádné náklady nepožadovala. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. března 2022

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu